

Focus på medicinska kontroller i arbetslivet

Helene Wrede, företagsläkare och Anders Davidsson, ergonom

Nytt november 2019

- Nattarbete
- Handintensivt arbete
- Vibrationer
- Allergiframkallande kemiska produkter:
 - epoxiplastkomponenter, formaldehydhartser, metakrylater och akrylater
 - isocyanater, diisocyanater, syraanhydrider, etylcyanoakrylater och metylcyanoakrylater
- Fibrosframkallande damm: asbest, vissa syntetiska oorganiska fibrer eller kvarts
- Bly
- Kadmium
- Kvicksilver
- Klättring med stor nivåskillnad
- Rök- och kemdykning
- Dykeriarbete

Medicinska kontroller i arbetslivet

Arbetsmiljöverket har beslutat att omarbета föreskrifterna för medicinska kontroller.

Den nya föreskriften AFS 2019:3 gäller från 1 november.

Målet har varit att göra reglerna tydligare och att de ska harmonisera med nya EU direktiv.

Syftet är att

- tidigt upptäcka ohälsa i arbetsmiljön och skydda särskilt känsliga personer
- bidra till att förebygga olycksfall i riskfyllda arbeten

Krav på att dokumentera beställningsprocessen för medicinska kontroller.
Kompetenskrav.

Ansvarsfördelning mellan arbetsgivare och medicinsk expertis förtydligas.

Medicinska kontroller i arbetslivet

Inför medicinska kontroller ska det finnas riskbedömningar som ligger till grund för bedömning att en medicinsk kontroll ska utföras.

Enligt 10 § finns information om hur själva förberedelserna och beställningen av medicinska kontroller går till:

- Identifiera vilka arbetstagare som omfattas
- Informera arbetstagaren
- Erbjud arbetstagaren att delta
- Beställ medicinsk kontroll med återkoppling
- Beställ tjänstbarhetsintyg där det behövs
- Informera läkaren om riskbedömningar som ligger till grund för utförandet av den medicinska kontrollen

Beställningsblankett kommer att kunna laddas ner från AV:s sida

Beställning av medicinsk kontroll enligt AFS 2019:3

Beställningsdatum

Arbetsstagarens namn	Adress dit kallelsen för den medicinska kontrollen ska skickas
Arbetsstagarens personnummer eller motsvarande	
Arbetsgivarens adress dit resultatet från den medicinska kontrollen och eventuellt tjänstbarhetsintyg ska skickas	Arbetsgivarens faktureringsadress

Medicinsk kontroll beställs till följd av

Arbete med vibrerande verktyg eller maskiner enligt 23 §. Kontrollen ska utföras enligt bilaga 1. ☐	Handintensivt arbete enligt 26 §. Kontrollen ska utföras enligt bilaga 2. ☐	Nätterbete enligt 29 §. Kontrollen ska utföras enligt bilaga 3. ☐	Arbete med allergiframkallande kemiska produkter enligt 32 §. Kontrollen ska utföras enligt bilaga 4. ☐
--	--	--	--

Medicinsk kontroll och bedömning för tjänstbarhetsintyg beställs till följd av

Arbete med allergiframkallande kemiska produkter enligt 36 §. Kontrollen ska utföras enligt bilaga 5. ☐	Arbete med bly enligt 44 §. Kontrollen ska utföras enligt bilaga 7. ☐	Arbete med klättring med stor nivåskillnad enligt 71 §. Kontrollen ska utföras enligt bilaga 10. ☐
Arbete med fibrosframkallande damm enligt 39-41 §§. Kontrollen ska utföras enligt bilaga 6. ☐	Arbete med kadmium enligt 64 §. Kontrollen ska utföras enligt bilaga 8. ☐	Arbete med rök- och kemdykning enligt 74 §. Kontrollen ska utföras enligt bilaga 11. ☐
	Arbete med kvicksilver enligt 63 §. Kontrollen ska utföras enligt bilaga 9. ☐	Dykeriarbete enligt 77 §. Kontrollen ska utföras enligt bilaga 12. ☐

Individuell riskbedömning för arbetsstagaren

- I beställningen ingår att arbetsstagaren ska
- informeras om resultatet av den medicinska kontrollen
 - få rådgivning när detta behövs
 - få en kopia på tjänstbarhetsintyget, när ett sådant har skrivits.

- I beställningen ingår att arbetsgivaren ska
- informeras om resultatet av den medicinska kontrollen så långt som arbetsstagaren samtycker med
 - få förslag på eventuella åtgärder i arbetsmiljön
 - få en kopia på tjänstbarhetsintyget, när ett sådant har skrivits.

Beställarens namnteckning

Namnförtydligande

v.g. vård

Svar från den medicinska kontrollen

Observera att arbetsstagaren måste ge sitt samtycke för att medicinska uppgifter ska kunna lämnas till arbetsgivaren.

Kommentarer från den medicinska kontrollen.

Förslag på åtgärder som kan bidra till en bättre arbetsmiljö.

Den medicinska kontrollen, har utförts i enlighet med - och kompetensen hos utföraren överensstämmer med - AFS 2019:3

Datum (år, månad, dag)	Utförarens namnteckning
Namnförtydligande	
Befattning/specialistkompetens	
Vårdenhetens namn, adress och telefon	

Underskriften omfattar samtliga uppgifter i svaret

Dokumentation – krav som tillkommit

22 § Arbetsgivaren ska dokumentera vilka arbetstagare som berörs av dessa föreskrifter. Dokumentationen ska innehålla

1. arbetstagarens namn
2. vilken eller vilka exponeringar arbetstagaren har utsatts för
3. under vilken tidsperiod arbetstagaren har varit exponerad
4. uppgifter om det som har gjorts enligt 10 § 5-7 och 9 i dessa föreskrifter
5. uppgifter om det som har gjorts enligt 11 § 4-6 i dessa föreskrifter
6. uppgifter om att arbetstagaren har ett giltigt tjänstbarhetsintyg
7. resultat av biologiska exponeringskontroller vid exponering för bly, kadmium och kvicksilver.

Inget nytt, utan krav sedan tidigare utifrån 3 kap 2a § AML

Om arbetsgivaren sparar beställningsblanketterna, är detta krav uppfyllt, förutsatt att blanketternas innehåll motsvarar AV:s blankett.

Inget nytt, utan krav redan i de tidigare föreskrifterna från 2005.

Undersökningar – krav som tagits bort

Undersökning helkroppsvibrationer

Detta innebär inte att det riskfritt att exponeras för helkroppsvibrationer. Den arbetstagare som har besvär ska fortfarande undersökas.

Däremot finns i nuläget inte tillräckligt bra undersökningsmetoder som säkert kan

- avgöra om eventuella besvär är kopplade till arbetet
- förutsäga kommande skadlig inverkan hos arbetstagare, som ännu inte fått besvär.

Undersökning esterplast/styrenplast

Detta innebär inte att det riskfritt att exponeras för neurotoxiska ämnen. Den arbetstagare som har besvär ska fortfarande undersökas.

Däremot finns i nuläget inte tillräckligt bra undersökningsmetoder som kan förutsäga kommande skadlig inverkan hos arbetstagare som ännu inte fått besvär.

Handintensivt arbete – nytt!

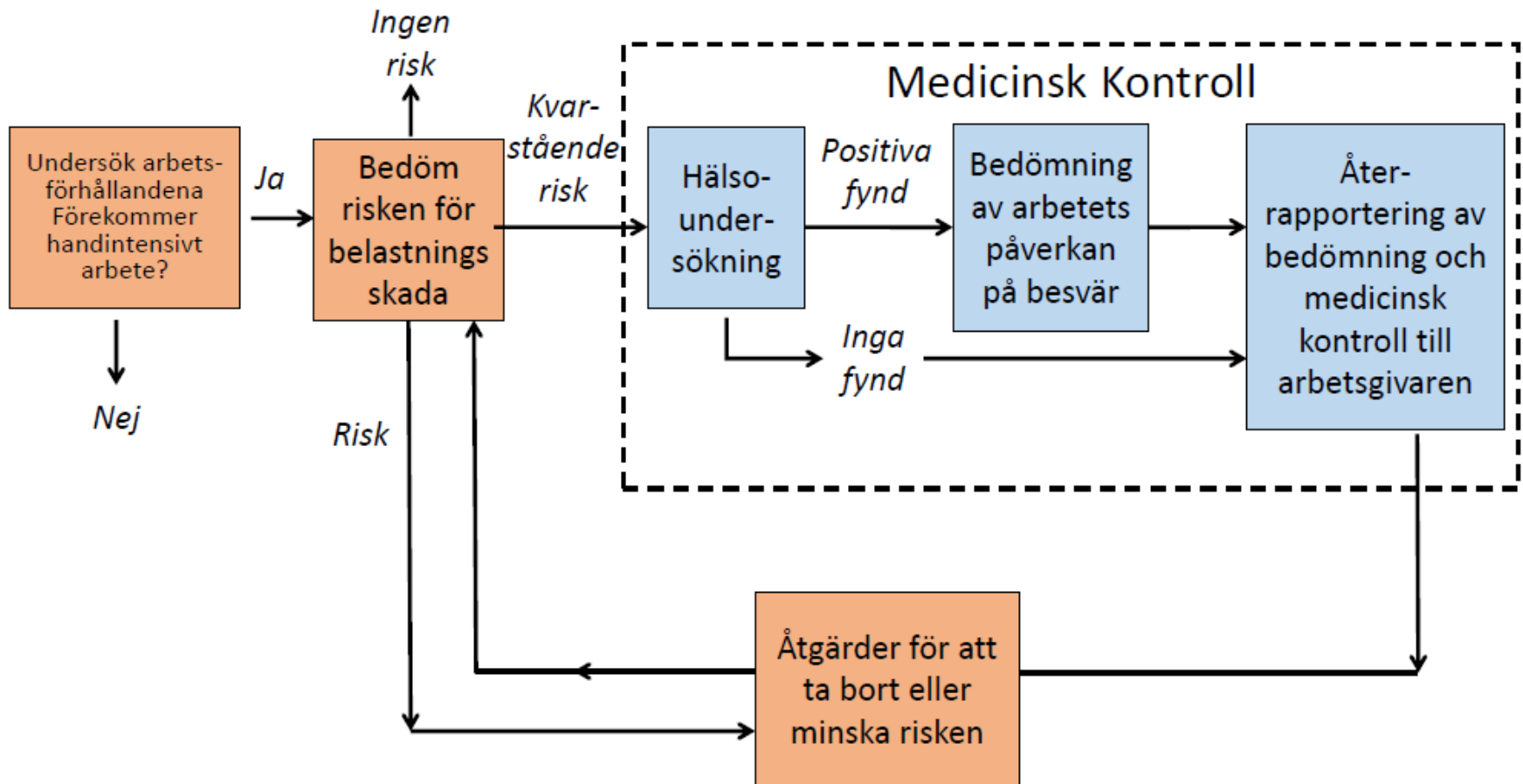
Ihållande snabba handledsrörelser mot ledens ytterlägen i kombination med kraft

Undersökning – arbetsgivare och skydds-ombud tillsammans

Förekommer handintensivt arbete i sammanlagt mer än 4 timmar per dag, för någon person på arbetsplatsen?

- Ja - utred vidare
- Vet ej - utred vidare
- Nej

Handintensivt arbete 26-28 §§

Handintensivt arbete, 26-28 §§

Gäller från och med den 1 november 2021

